

VALGUSTATUD PURSKKAEV LOSSI TIIGILE

Projekti eesmärk ja olulisus

Põltsamaa Loss on hinnatud külastus- ja ajaveetmiskoht nii kohalike elanike kui turistide jaoks. Täna on käimas jõeäärse kallasraja ehitus, mis toob elu ja hingamist ka lossipoolsele kaldale ning seob lossi ja vallikraavid veel enam üheks meie linna tõelise pärliga – jõega.

Tänu sellele on võimalik kujundada terviklik veemaastik, mis koos valgustatud purskkaevuga kaunistab oluliselt Põltsamaa avalikku ruumi. Visuaalselt efektne ja tehnoloogiliselt nutikalt lahendatud purskkaev on lummas vaatepilt ja meeldejääv elamus kõigile – igapäevastele jalutajatele, tervisesportlastele, turistidele, fotograafidele, sündmuste korraldajatele jne.

Purskkaev moodustab harmoonilise sümbioosi rajatava kallasrajaga, mis ühendab kaks jõekallast (Suurest sillast Parvei sillani) atraktiivseks jalutus- ja puhkealaks ning suurendab piirkonna miljööväärtust. Siin on võimalik nautida vee ja valguse mängu sellisel kujul, nagu see vaid Eesti ainsale jõelinnale omane on.

Valgustatud purskkaevu eeldatav asukoht

Projekti kirjeldus

Põltsamaa lossi ja jõe vahele jääv ala oma tiigilaadse veesilmaga on kaua olnud funktsionaalse kasutusega ääremaa. Samas on tegemist ajalooliselt ja looduslikult väärtusliku paigaga otse rajatava kallasraja kõrval. Kallasraja projekti raames rekonstrueeritakse veekogu äärde jäävad Vesivärava, Veinitehase

Kallasrada ja purskkaev loovad siia tugeva sünergia – seni tupikuna püsinud ala muutub loogiliseks linnaruumi ja kergliiklustristu osaks, kaasates ka lossihoovi sisesed ja välised

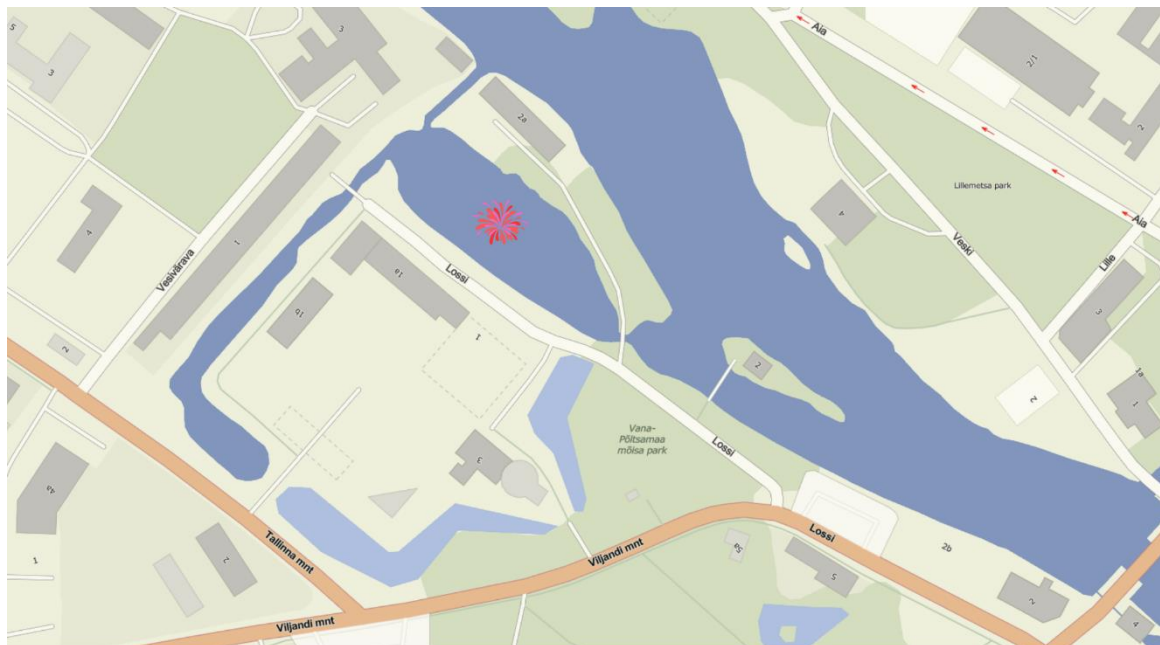
jalutusteed. Ühtlasi aitab vee- ja valgusmängu pakkuv atraktsioon luua vallikraavidega tähendusliku esteetilise terviku, mis tugevdab piirkonna identiteeti.

Asukoha valiku põhjendused:

- Ajalooliselt tähtis, kuid külastusvoost kõrvale jäänud piirkond.
- Otse kallasraja ääres – ilusad vaated ja loogiline peatuskoht jalutajatele.
- Tiik on vajaliku sügavusega ja veepeegel piisava suurusega, et toetada ujuvplatvormiga purskkaevu paigaldamist.
- Ümbritsetud nii kultuuripärandist (loss, kirik), kolmest sillast kui looduslikust rohelistusest – visuaalselt tugev taust.

Ehituslik protsess:

- Veesilma põhja ankurdatakse kolm stabiliseerivat kinnituspunkti ja ujuvplatvorm koos pumba, valgustite ja düüsipeaga paigaldatakse veekogule.
- Veekindlad elektri- ja juhtkaablid ühendatakse kaldale paigaldatud juhtkilbiga.
- Juhtkilpi paigaldatakse taimerid, mis võimaldavad reguleerida nii purskkaevu kui valgustuse töörežiimi.
- Süsteem testitakse ja häälestatakse kohapeal.
- Purskkaevu lahendus võimaldab ka hooajalist kasutamist – süsteem on talveperioodiks kergesti eemaldatav.

Projekti sihtrühmad

- Kohalikud elanikud – purskkaev loob atraktiivse puhke- ja jalutusala visuaalselt mõjuva paiga, kus veeta aega pere ja sõpradega. See tugevdab sidet kohaliku identiteediga, pakub võimalusi rahulikuks ajaveetmiseks ning rikastab linnaruumi esteetiliselt ja emotsionaalselt. Samuti suurendab see elukeskkonnaga rahulolu ja uhkustunnet.
- Sise- ja välisturistid – lossi vallikraavi tiiki lisanduv purskkaev on unikaalne ja pilkupüüdev objekt, mis suurendab lossi kui sihtkoha atraktiivsust. See pakub uusi elamusi ja fotohetki, kasvatades külastusmotiivi nii perede, kultuurihuviliste kui loodusnautlejate seas.
- Kohalikud turismiettevõtjad – purskkaevu rajamine pikendab külastajate peatumisaega piirkonnas ning loob täiendavat huvi lossikompleksi ja selle ümbruse vastu. See toob

kasu kohalikele toitlustus-, majutus- ja teenindusettevõtjatele ning tugevdab terviklikku turismitaristut.

- Sündmuskorraldajad – valgustatud purskkaev avab uusi võimalusi kontsertide, pulmasessioonide, laatade, etenduste ja muude kultuuri- või kogukonnaürituste korraldamiseks, pakkudes visuaalselt mõjuvat tausta ja multifunktsionaalset kasutusvõimalust.
- Kohalik omavalitsus – projekt toetab atraktiivse ja kaasaegse linnaruumi arengut. Vaba aja veetmise võimaluste mitmekesistamine soodustab väikeettevõtluse kasvu ja elukeskkonna arengut, luues uusi võimalusi kogukonnale ja ettevõtetele.
- Lossikompleks ja seal tegutsevad ettevõtjad – purskkaev suurendab lossi ja selle ümbruse külalastatavust, toetab täiendavate teenuste arendamist (nt giidituurid, pildistamisvõimalused, renditeenused) ning soodustab koostööd lossihoovis ja pargialal tegutsevate osapoolte vahel.

Tehniline kirjeldus ja eelarve

Tüüp: Ujuv purskkaev (ujuvplatvormil, ankurdatud veekogu põhja), LED valgustusega, elektroonilise juhtimisega.

[Analoogne Roosisaare purskkaevuga.]

Asukoht: Põltsamaa lossi vallikraavi tiik (lossi ja jõe vahel).

Veetõusu kõrgus: kuni 5,2 meetrit.

Veekaare laius: kuni 13,7 meetrit.

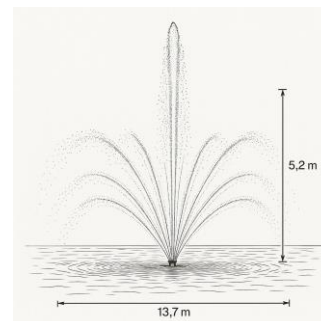
Düüsisüsteem: mitmeharuline, sümmeetriliste veekaaremustritega.

Valgustus: LED-valgustid düüsiplatvormil, sobilikud öiseks valgustamiseks, juhitud režiim.

Energiaallikas: Juhtkilp kaldal. Automaatjuhtimine ja taimerlahendused (hooajalisus, ajavahemikud, vajadusel purskkaevu ja valgustuse eraldi ajastamine).

Paigaldus: Platvorm on kinnitatud kolme ankruga veekogu põhja.

Hooldusvajadus: Regulaarne düüsi ja filtri puhastus. Valgustite klaaside puhastus vetikatest ja ühenduskohtade kontroll.

Põltsamaa Vallavara ja Põltsamaa halduse poolt teostatakse elektrivalmidusega seotud tööd. Kaasava eelarve rahastust kasutatakse ujuv purskkaevu soetamiseks ja paigaldamiseks.

Vastavalt hinnapakkumisele on **projekti kogumaksumus 15 000 EUR + km.**

Käibemaksu kulu kannab Põltsamaa Vallavara OÜ.

Positiivse hääletustulemuse korral rajatakse purskkaev 2025. aasta suvel.

Muu oluline info

Alates 2020. aasta jaanuarist haldab lossikompleksi Põltsamaa Vallavara OÜ. Enam kui 5 aasta jooksul on aktiivselt tegeletud **tervikliku külustuskeskkonna väljaarendamisega**, sealhulgas:

- **rekonstrueeritud väravahoone** aastaringseks kasutatavaks näituse- ning teenindus- ja suveniiripoe alaks, ühtlasi rajatud mahukas ekspositsioon;
- **konserveeritud ja katustatud konvendihooone ja lossitorn**, rajatud ekspositsioon;
- **renoveeritud meistritemaja** (vundament, sadeveesüsteem, trepikoridorid, ventilatsiooni, vahetatud katus, korrastatud aknad ja fassaad, uuendatud küttetrass ja soojasõlm);

- **renoveeritud muuseumimaja, uuendatud ekspositsioon** (sh parandatud ligipääsetavust: invapandus ja -tõstuk);
- laiendatud sisutegevuse pindu (**meistritemaja galerii ja rokokoosaal** – näitustegevuseks ning muuseumitundide jm sündmuste korraldamiseks);
- **konserveeritud ja katustatud ringmüüre**, sh valatud **jõepoolsele sissepääsule uus vahelagi**;
- taasavatud **loodevärav** ja uuendatud **kirikuvärav**;
- paigaldatud uued **öuevalgustid** ja **pingid**, rajatud **taimesaared**, uuendatud **terrass**;
- ehitatud **uus välilava**;
- uuendatud **veinikeldri ruumid**, renoveeritud ruumides tegutseb **restoran**;

Põltsamaa lossikompleks on iidne maamärk, mille sarnast ei ole ühelgi teisel linnal. Seda külastab aastas ca 55 000 inimest, kuid ennekõike on tegu siinse kogukonna auks ja uhkuseks oleva kultuuripärandiga, mistõttu on ta hinnatud ajaveetmise paik ka oma inimeste seas.

Seetõttu palub lossirahvas valgustatud purskkaevu rajamiseks tuge kohalikult kogukonnalt – muudame üheskoos jõelinna veelgi kaunimaks, miljööväärtuslikumaks ja elamuslikumaks!

Täname kõiki oma seniseid ja uusi toetajaid!

Projekti esitaja

Lossi vallikraavile hoovi laste mänguväljaku rajamise projekti esitavad 2025. aasta Põltsamaa kaasava eelarve hääletusele ühiselt:

Põltsamaa Vallavara
EELK Põltsamaa Niguliste Kogudus
Katre Meistrikoda
Kersti Kangrukoda
Restoran Oberpahlen

Kontaktisik

Egle Oja
+372 517 2832
egle.oja@poltsamaaloss.ee

20.04.2025

Allkirjastatud digitaalselt